

4

**Energie vody
a větru**

Tekoucí voda a proudící vzduch mají pohybovou energii. Proto je smysluplné tuto energii za pomocí technických přístrojů a zařízení využít. Voda z přehrad, řek, příliv a odliv nebo mořské vlny i vítr mohou sloužit jako zdroj energie pro elektrárny.

30/1

30/2

Pokusy a pozorování**Vodní elektrárny**

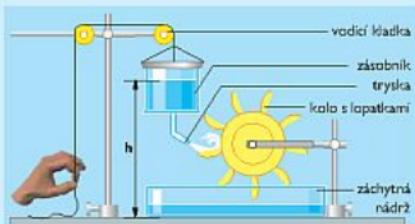
Pokus č. 1: Postav model vodní elektrárny podobný tomu na obrázku č. 30/3.

Zjisti otáčky turbiny jako míru energie (počítáním nebo otáčkoměrem).

Proměnné:

- výška padající vody;
- množství vody (změněný průměr trysky);
- úhel dopadu vodního proudu;
- počet lopatek;
- druh a poloha lopatek.

Zformuluj získané poznatky o stavbě vodních elektráren.

30/3

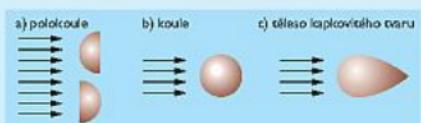
Větrné elektrárny

Pokus č. 2: Měření součinitelů odporu

Pomocí aerodynamických vah se zjišťuje odporové a vztlačkové síly zkušebních těles. Odpor kotouče se stanoví takto: $c_v = 1$. Součinitelé odporu jiných zkušebních těles se udávají v poměru ke kotouči. Přitom jsou rychlosť proudění, průřez tělesa a vlastnosti povrchu u všech tvarů těles stejně.

Zjisti hodnoty c_v pro:

30/5